gemeente BERGEN

Fractie Behoorlijk Bestuur Bergen
De heer J.G. Bruin
Pa. Gemeenteraad Bergen NH
Postbus 175
1860 AD BERGEN (NH)

Domein	:	Ruimtelijke Ontwikkeling	Ons kenmerk	:	19uit03166
Team	:	Toezicht, Handhaving en Veiligheid	Zaaknummer	:	BB19.00442
Contactpersoon	:	Ilse van Galen	Uw brief van	:	10 september 2019
Telefoonnummer	:	088 909 7707	Uw kenmerk	:	-
Bijlage(n)	:	-	Verzenddatum	:	2 oktober 2019

Onderwerp : Beantwoording schriftelijke vragen met betrekking tot mantelzorg

Geachte heer Bruin,

Op 10 september 2019 zijn er namens de fractie Behoorlijk Bestuur Bergen schriftelijke vragen gesteld ingevolge artikel 40 van het Reglement van Orde.

Hieronder treft u eerst de vraag aan met daaronder schuin gedrukt ons antwoord.

1. Volgens Behoorlijk Bestuur Bergen is het belangrijk dat de gemeente Bergen een meer actieve en gestructureerde rol dient te gaan vervullen omtrent het bovenstaande. Met te geven voorlichting aan inwoners, waaronder mantelzorgers in spé; welke (financiële) mogelijkheden en verplichtingen er bestaan alvorens er mantelzorghulp mogelijk is op de woonpercelen vanuit mantelzorgwoningen van de mantelzorgontvangers. Wat is uw beleid in deze tot heden geweest? En hoe gaat u om met het burenrecht om?

   De regelgeving waaruit volgt dat het realiseren van mantelzorgwoningen onder voorwaarden vergunningsvrij mag geschieden. Een en ander is uitputtend geregeld in Bijlage II van het Besluit omgevingsrecht (hierna:Bor).Indien er niet aan de in Bijlage II Bor genoemde voorwaarden wordt voldaan, dan is een en ander vergunningsplichtig ingevolge de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: Wabo) en is het toetsingskader als bedoeld in artikel 2.10 van de Wabo van toepassing. Het burenrecht betreft in zijn algemeenheid een privaatrechtelijke verhouding tussen de buren waarin het college geen rol heeft.

2. Welke procedure wordt er nu gevolgd voor het aanvragen van een mantelzorgwoning en wie toetst daarbij van gemeentewege deze aanvraag? Wij nemen aan dat een dergelijke procedure bestaat en doorlopen gaat worden voordat wordt toegestaan dat een mantelzorgwoning in gebruik genomen gaat worden?

   Zoals gezegd in de beantwoording van vraag 1, zijn mantelzorgwoningen onder voorwaarden vergunningsvrij. Indien dat niet het geval is dan kan men via het omgevingsloket online een aanvraag om omgevingsvergunning indienen, welke door het team Vergunningen volgens de procedure als genoemd in de Wabo worden behandeld.

3. Klopt het daarbij dat het gestelde onder vraag 2 “als procedure” voor u alleen geldt dat een verklaring vooraf of achteraf door de mantelzorgvrager te overleggen van bijvoorbeeld alleen de wijkverpleegkundige of van alleen een huisarts door u als voldoende wordt beschouwd? Dat lijkt ons een groot risico inhouden tot “misbruik/oneigenlijk gebruik” van het systeem waardoor veel mensen op een makkelijke manier aan deze indicatie kunnen komen om een woning onder de noemer “mantelzorgwoning” te verkrijgen.

   Ja, dat klopt omdat Ingevolge Bijlage II van het Bor wordt onder mantelzorg verstaan: Intensieve zorg of ondersteuning, die niet in het kader van een hulpverlenend beroep wordt geboden aan een hulpbehoevende, ten behoeve van zelfredzaamheid of participatie, rechtstreeks voortvloeiend uit een tussen personen bestaande sociale relatie, die de gebruikelijke hulp van huisgenoten voor elkaar overstijgt, en waarvan de behoefte met een verklaring van een huisarts, wijkverpleegkundige of andere door de gemeente aangewezen sociaal-medisch adviseur kan worden aangetoond.

4. Zijn de aantallen “mantelwoningen” die er nu al in de gemeente Bergen bestaan u bekend. Bijvoorbeeld ingevolge inschrijving Basisregistratie Personen (BRP) en/of op basis van de mantelzorgers en met huisnummer vermelding van de “mantelwoning”? Of gaat u daaraan (nog) voorbij en zo ja waarom? Is de “mantelwoning” ook gekoppeld aan gemeentelijke belastingaanslagen (bijv. de W.O.Z /rioolbelasting e.d. voor de eigenaar mantelontvanger /mantelzorger. Of gaat u daaraan voorbij en zo ja waarom?

   Nee, het realiseren van de mantelzorgwoningen is vaak vergunningsvrij. De realisatie van die woningen wordt niet opgenomen in de Basisregistratie Personen.

5. Belangrijk is te voorkomen dat mantelzorger/ontvanger achteraf in conflict gaan komen met de “plaatselijke overheid” t.a.v. het voorbijgaan aan wettelijke verplichtingen wat betreft mantelzorgverlening vanuit een mantelzorgwoning. Zeker ook als de mantelzorg op enig moment heeft opgehouden te bestaan in verband met overlijden, verhuizing of anderszins van de mantelzorgontvanger. Is het mogelijk dat u de gemeenteraad Bergen op korte termijn over dit alles een beleidsnota doet toekomen en op basis daarvan komt met het gelijktijdig aanbieden van nadere concept- regelgeving? Graag op korte termijn omdat het wiel in deze niet opnieuw hoeft te worden uitgevonden en sommige gemeenten dienaangaande al met dergelijke nadere regelgeving werken.

   Nee, want er is in dit kader reeds een uitputtende landelijke regeling waaruit volgt dat wanneer de mantelzorg eindigt, het recht op bewoning eindigt. Het verbouwde bouwwerk moet weer als bijgebouw gaan functioneren. Dit betekent dat voorzieningen uit het gebouw gehaald moeten worden (bijvoorbeeld de keuken en badkamer). Wanneer sprake is van een verplaatsbare unit, moet deze verwijderd worden.

6. Volgens Behoorlijk Bestuur Bergen zou het wenselijk zijn dat op de gemeentelijke website, en in de Gemeentekrant bijv. eens in de drie weken, er een vaste pagina met informatie verstrekking aan ouderen gaat komen. Met telkens dezelfde vaste deelonderwerpen. Bijvoorbeeld subsidiemogelijkheden t.a.v. het aanpassen van woningen, gezondheidszorgverkrijging, vervoersmogelijkheden, welzijnsmogelijkheden i.v.m. eenzaamheidsbestrijding tafelkamerprojecten etc. Ook dus t.a.v. de mantelzorger met tijdelijk wonen bij de bestaande hoofdwoningen van de mantelzorgvrager. Acht u dat alles voor inwoners ook belangrijk om tot zo'n betere periodieke voorlichting van gemeentewege te komen en het niet alleen over te laten aan bijvoorbeeld de Stichting Welzijn Bergen?

   Wij nemen uw aanbevelingen ter harte en gaan kijken naar de communicatie over de regelgeving met betrekking tot mantelzorgwoningen.

7. Ons inziens bestaat de kracht van dergelijke informatie verstrekking door de Gemeente voor zelfstandig wonende ouderen uit de herhaling daarvan. Het hoeft niet uitputtend te worden verwoord op de website van de Gemeente en in de Gemeentekrant maar daarin moet wel zoveel mogelijk worden verwezen naar specifieke door de gemeente te maken genummerde informatie folders. Zodat ouderen weten welke informatiefolder(s) met die nummering zij voor specifieke informatieverkrijging kunnen ophalen of aanvragen. Ziet u mogelijkheden om een dergelijke opzet vorm te gaan geven?

   Zie antwoord vraag 6.

8. De informatiefolder "mantelzorger vanuit de mantelzorgwoning" zal in ieder geval goed verkrijgbaar moeten zijn bij de balie van het gemeentehuis, huisartsenpraktijken, Stichting Welzijn Bergen e.d. Maar in het bijzonder uit te reiken bij de verplichte inschrijving van de mantelzorgers ingevolge Basisregistratie Personen en het nogmaals verstrekken daarvan bij de uitreiking van de huisnummer vermelding met de letter "M" t.b.v. de mantelzorgwoning. Ziet u dat ook mogelijk zo vorm krijgen?

   Zie antwoord vraag 4 en antwoord vraag 6.

9. Wil u in de te geven gemeentelijke voorlichting ook kenbaar maken dat mantelzorgverlening vanaf de woonpercelen financiële gevolgen en verplichtingen met zich mee kan brengen voor zowel de mantelzorgverkrijger als de mantelzorgverlener vanwege daaruit voortkomende wettelijke verplichtingen t.a.v. inkomens, vermogen, erfrecht, gemeentelijke belastingaanslagen enz.?

   Wij attenderen het wijkteam op de geldende wet en regelgeving zie voorts antwoord vraag 6.

10. En ten slotte: Mogelijk vormt deze Toelichting met vraagstelling voor u een eerste gedachtegang om dit alles als gezamenlijke BUCH gemeenten vorm te gaan geven?

    Gelet op de omstandigheid dat er een landelijke regeling is met betrekking tot mantelzorgwoningen, opgenomen in onder meer de Wabo en het Bor, zijn de mogelijkheden om hier beleid op te formuleren, ook in BUCH-verband beperkt.

gemeente BERGEN

Met vriendelijke groet,
namens burgemeester en wethouders van Bergen,

mr. M.N. Schroor
secretaris

drs. H. Hafkamp
burgemeester

Behoorlijk Bestuur Bergen

Schriftelijke vragen
ingevolge artikel 40 van het Reglement van Orde

Fractie	:	Behoorlijk Bestuur Bergen
Verzoek		Aan de voorzitter van de raad,
Datum		10 september 2019
Onderwerp		Beleid gemeente Bergen t.a.v. het tijdelijk wonen in “mantelzorgwoningen” door “mantelzorgers” op woonpercelen bij bestaande woningen van “mantelzorgontvangers”.
Toelichting		Door toenemende dubbele vergrijzing (aantallen, leeftijden) van zelfstandig wonende ouderen in de gemeente Bergen zullen steeds meer zorgbehoevende ouderen gebruik gaan maken van de wettelijke mogelijkheden om bij hun bestaande woning mantelzorgers (die een sociale relatie met hen hebben) te laten wonen op hun woonpercelen in mantelwoningen. Dat is mogelijk door aanbouw aan de bestaande hoofdwoning; verbouw op de achtererven van bijv. schuren, garages e.d. die nu nog geen woonfunctie hebben. Of nieuwbouw van een mantelwoning. Waarbij het veelal gaat om vergunning vrij(ver)bouwen t/m omgevingsvergunning plichtig (voorheen bouwvergunning) daarvoor zijn. En altijd moet worden voldaan aan het Bouwbesluit; alleen toegestaan is als “tijdelijke woning” voor de mantelzorger zolang de mantelzorgondersteuning van toepassing blijft. Ook is inschrijving bij de gemeente ingevolge “Basisregistratie Personen” (BRP) van de mantelzorger verplicht. Waarna de “zorgwoning” een huisnummer krijgt toegewezen gelijk aan de bestaande hoofdwoning met toevoeging van de letter “M”. Uiteraard alleen als de woning vooraf na controle door de gemeente blijkt te voldoen aan het Bouwbesluit. Overigens kan de mantelzorger in de bestaande hoofdwoning gaan wonen en de mantelzorgontvanger in de mantelwoning. Maar behalve inschrijving en technische aspecten ingevolge het Bouwbesluit wat betreft de “mantelwoning” gaat het ook nog om het volgende: Het College dient in ieder geval te voorkomen dat onder de noemer van “mantelzorg” misbruik/oneigenlijk gebruik van het wonen op woonpercelen van de bestaande hoofdwoningen ontstaat. Door niet passief als College te zijn en niet mee te gaan met interpretatie van mantelzorgers of verkrijgers wat zij onder “mantelzorg” verstaan. Met eventueel daartoe aan de Gemeente achteraf alsnog aan te leveren gegevens om dat wonen in een mantelwoning te rechtvaardigen. Volgens Behoorlijk Bestuur Bergen is de “mantelwoning” op die woonpercelen daarom alleen mogelijk en gerechtvaardigd als

	eerst sprake is van te geven intensieve mantelzorg en dat noodzakelijk is aanvullend op professionele hulpverlening. Objectief vast te stellen door de indicatiecommissie/consulente mede op basis van aangereikte (huisartsen) verklaringen e.d. Met inbegrip van het vaststellen van kennis en kunde van de sociale relatie (de mantelzorger in spé) die in staat moet zijn die concrete intensieve benodigde mantelzorg dagelijks te kunnen geven. En bijvoorbeeld twee keer per jaar dat te controleren. Waarbij het niet mag gaan om huishoudelijke hulpverlening. Is de indicatie voor de mantelzorg komen te vervallen zal dat consequenties hebben voor mantelzorgverlener in die zin dat de betreffende mantelwoning dient te worden verwijderd. Of in enkele gevallen (deels) mag blijven staan als deze voor bewoning ongeschikt wordt gemaakt (dus terugbrengen naar oorspronkelijke functie met dezelfde omvang als voorheen).
Vragen	1. Volgens Behoorlijk Bestuur Bergen is het belangrijk dat de gemeente Bergen een meer actieve en gestructureerde rol dient te gaan vervullen omtrent het bovenstaande. Met te geven voorlichting aan inwoners, waaronder mantelzorgers in spé; welke (financiële) mogelijkheden en verplichtingen er bestaan alvorens er mantelzorghulp mogelijk is op de woonpercelen vanuit mantelzorgwoningen van de mantelzorgontvangers. Wat is uw beleid in deze tot heden geweest? En hoe gaat u om met het burenrecht om? 2. Welke procedure wordt er nu gevolgd voor het aanvragen van een mantelzorgwoning en wie toetst daarbij van gemeentewege deze aanvraag? Wij nemen aan dat een dergelijke procedure bestaat en doorlopen gaat worden voordat wordt toegestaan dat een mantelzorgwoning in gebruik genomen gaat worden? 3. Klopt het daarbij dat het gestelde onder vraag 2 “als procedure” voor u alleen geldt dat een verklaring vooraf of achteraf door de mantelzorgvrager te overleggen van bijvoorbeeld alleen de wijkverpleegkundige of van alleen een huisarts door u als voldoende wordt beschouwd? Dat lijkt ons een groot risico inhouden tot “misbruik/oneigenlijk gebruik” van het systeem waardoor veel mensen op een makkelijke manier aan deze indicatie kunnen komen om een woning onder de noemer “mantelzorgwoning” te verkrijgen. 4. Zijn de aantallen “mantelwoningen” die er nu al in de gemeente Bergen bestaan u bekend. Bijvoorbeeld ingevolge inschrijving Basisregistratie Personen (BRP) en/of op basis van de mantelzorgers en met huisnummer vermelding van de “mantelwoning”? Of gaat u daaraan (nog) voorbij en zo ja waarom? Is de “mantelwoning” ook gekoppeld aan gemeentelijke belastingaanslagen (bijv. de W.O.Z /rioolbelasting e.d. voor de eigenaar mantelontvanger /mantelzorger. Of gaat u daaraan voorbij en zo ja waarom? 5. Belangrijk is te voorkomen dat mantelzorger/ontvanger achteraf in conflict gaan komen met de “plaatselijke overheid” t.a.v. het voorbijgaan aan wettelijke verplichtingen wat betreft mantelzorgverlening vanuit een mantelzorgwoning. Zeker ook als de mantelzorg op enig moment heeft opgehouden te bestaan in verband met overlijden, verhuizing of anderszins van de mantelzorgontvanger. Is het mogelijk dat u de

	gemeenteraad Bergen op korte termijn over dit alles een beleidsnota doet toekomen en op basis daarvan komt met het gelijktijdig aanbieden van nadere concept- regelgeving? Graag op korte termijn omdat het wiel in deze niet opnieuw hoeft te worden uitgevonden en sommige gemeenten dienaangaande al met dergelijke nadere regelgeving werken. 6. Volgens Behoorlijk Bestuur Bergen zou het wenselijk zijn dat op de gemeentelijke website, en in de Gemeentekrant bijv. eens in de drie weken, er een vaste pagina met informatie verstrekking aan ouderen gaat komen. Met telkens dezelfde vaste deelonderwerpen. Bijvoorbeeld subsidiemogelijkheden t.a.v. het aanpassen van woningen, gezondheidszorgverkrijging, vervoersmogelijkheden, welzijnsmogelijkheden i.v.m. eenzaamheidsbestrijding tafelkamerprojecten etc. Ook dus t.a.v. de mantelzorger met tijdelijk wonen bij de bestaande hoofdwoningen van de mantelzorgvrager. Acht u dat alles voor inwoners ook belangrijk om tot zo'n betere periodieke voorlichting van gemeentewege te komen en het niet alleen over te laten aan bijvoorbeeld de Stichting Welzijn Bergen? 7. Ons inziens bestaat de kracht van dergelijke informatie verstrekking door de Gemeente voor zelfstandig wonende ouderen uit de herhaling daarvan. Het hoeft niet uitputtend te worden verwoord op de website van de Gemeente en in de Gemeentekrant maar daarin moet wel zoveel mogelijk worden verwezen naar specifieke door de gemeente te maken genummerde informatie folders. Zodat ouderen weten welke informatiefolder(s) met die nummering zij voor specifieke informatieverkrijging kunnen ophalen of aanvragen. Ziet u mogelijkheden om een dergelijke opzet vorm te gaan geven? 8. De informatiefolder "mantelzorger vanuit de mantelzorgwoning" zal in ieder geval goed verkrijgbaar moeten zijn bij de balie van het gemeentehuis, huisartsenpraktijken, Stichting Welzijn Bergen e.d. Maar in het bijzonder uit te reiken bij de verplichte inschrijving van de mantelzorgers ingevolge Basisregistratie Personen en het nogmaals verstrekken daarvan bij de uitreiking van de huisnummer vermelding met de letter "M" t.b.v. de mantelzorgwoning. Ziet u dat ook mogelijk zo vorm krijgen? 9. Wil u in de te geven gemeentelijke voorlichting ook kenbaar maken dat mantelzorgverlening vanaf de woonpercelen financiële gevolgen en verplichtingen met zich mee kan brengen voor zowel de mantelzorgverkrijger als de mantelzorgverlener vanwege daaruit voortkomende wettelijke verplichtingen t.a.v. inkomens, vermogen, erfrecht, gemeentelijke belastingaanslagen enz.? 10. En ten slotte: Mogelijk vormt deze Toelichting met vraagstelling voor u een eerste gedachtegang om dit alles als gezamenlijke BUCH gemeenten vorm te gaan geven?
Naam en ondertekening	Fractievoorzitter Behoorlijk Bestuur Bergen Koos Bruin